

Revize směrnice o odpadech (2008/98/ES) – textil a obuv

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

Ing. Daniela Mertová

Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Legislativní proces

- **Evropská komise:** 5. července 2023 – přijetí návrhu.
- **Rada EU:** 12. července 2023 – začátek projednávání na úrovni Rady EU, 17. června 2024 – přijat obecný přístup.
- **Evropský parlament:** 13. března 2024 – pozice EP, celkem 116 PN.
- Den podpisu 10. září 2025.
- Zveřejnění v Oficiálním věstníku EU 26. září 2025 – 2025/1892.

Struktura revize

- **Článek 3** doplnění **definic**.
- **Článek 22a** stanovuje **požadavky na opatření, která mají členské státy přijmout k zavedení systémů EPR** pro textilní výrobky a obuv a výrobky s textilem související, a harmonizovaná pravidla pro jejich uplatňování.
- **Článek 22b** stanovuje požadavky na členské státy **zřídit registr výrobců textilu**, výrobků souvisejících s textilem a obuvi za účelem provádění systémů EPR.
- **Článek 22c** stanovuje požadavky na členské státy **zajistit zřízení organizací provozujících systémy EPR** v oblasti textilu a obuvi.
- **Článek 22d** stanovuje požadavky pro členské státy v oblasti **nakládání s textilním odpadem**.
- **Příloha IVc** stanovuje **výrobky, které spadají do oblasti působnosti EPR** pro vybrané textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuv.

Článek 3 – definice

- **Článek 3 – nové definice:**

- 4b) **výrobce textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem nebo obuvnických výrobků** uvedených v příloze IVc
- 4c) **dodání na trh**
- 4d) **organizace odpovědnosti výrobců**
- 4e) **online platforma**
- 4f) **poskytovatel služeb kompletního vyřízení objednávek**
- 4g) **spotřebitel**
- 4h) **konečný uživatel**
- 4i) **subjekt sociální ekonomiky**
- 4j) **neprodaný spotřební výrobek**

Článek 22a – systém EPR

- Stanovuje **požadavky na zavedení systémů EPR pro textilní výrobky, obuv a výrobky s textilem související (příloha IVc) a možnost zavedení i pro matrace**.
- **Zajištění souladu s články 8 a 8a směrnice o odpadech** – *rozšířená odpovědnost výrobců a obecné minimální požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce*.
- Stanovuje povinnost jasně **vymezit role a povinnosti** příslušných subjektů systému EPR.
- Stanovuje povinnost zajistit, aby výrobci textilu, výrobků souvisejících s textilem a obuvi uvedených v příloze IVc uhradili **náklady v souvislosti se sběrem a nakládáním s odpady, prováděním analýz složení SKO, poskytováním informací, shromažďováním údajů, informačními kampaněmi, podporou výzkumu a vývoje**.

Článek 22b – registr výrobců

- Členské státy **povinně zřídí registr výrobců** textilu, výrobků souvisejících s textilem a obuvi za účelem provádění systémů EPR.
- **Výrobci se musí registrovat. Výrobci musí podat žádost o registraci v každém ČS**, kde poprvé uvádí textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuví uvedené v příloze IVc na trh.
- **Členské státy povolí výrobcům první uvedení na trh na svém území pouze tehdy, pokud oni nebo jejich zplnomocnění zástupci pro EPR, budou registrováni v tomto ČS.**
- **Požadavky na registraci** bude moci za výrobce splnit organizace rozšířené odpovědnosti.
- **Povinnosti pro ČS v souvislosti s registrem výrobců** a udělením registrace – žádosti o registraci, proces schvalování žádostí.
- **Do 17. dubna 2027 přijme Komise prováděcí akty, kterými stanoví harmonizovaný formát pro registraci v registru výrobců.**

Článek 22c – Organizace odpovědnosti výrobců

- ČS zajistí, aby **výrobci pověřili organizaci odpovědnosti výrobců, která bude jejich jménem plnit povinnosti vyplývající ze směrnice.**
- Organizace odpovědnosti výrobců musí mít **povolení příslušného orgánu.**
- ČS stanoví kritéria pro organizace odpovědnosti výrobců.
- Finanční příspěvky výrobců **založeny na hmotnosti a ve vhodných případech na množství dotčených výrobků** a u textilních výrobků uvedených v příloze IVc byly upraveny na základě požadavků na **ekodesign (ekomodulace).**
- **Požadavky na sběrnou síť a zajištění sběrné sítě ze strany organizace odpovědnosti výrobců.**

Článek 22c – Organizace odpovědnosti výrobců

- **Podniky sociální ekonomiky** – specifické postavení v rámci celého systému – sběrná síť, vazba na organizaci odpovědnosti výrobců, reporting.
- **Zveřejňování informací ze strany organizace odpovědnosti výrobců – informace podle čl. 8a odst. 3 písm. e) + další informace** (množství výrobků uvedených na trh, množství tříděného sběru, míra opětovného použití a recyklace, míra jiného využití, míra vývozu).
- Organizace odpovědnosti výrobců **stanoví transparentní a nediskriminační postup výběru provozovatelů zařízení pro nakládání s odpady.**

Článek 22d – nakládání s odpadním textilem

- Požadavky pro ČS v **oblasti nakládání s textilním odpadem a dodržování hierarchie nakládání s odpady.**
- **Podrobné požadavky na procesy třídění** odděleně sebraného textilu a režimu odpadů a použitého textilu.
- **Podrobné požadavky na přepravu** použitého textilu, obuvi a provádění kontrol přepravců za účelem rozlišení přepravy použitého textilu, obuvi a textilních odpadů.
- **Požadavky na rozbory směsného komunálního odpadu.**
- Požadavky na evidenci.

Příloha IVc – vymezení výrobků

- Stanovuje **výrobky, které spadají do oblasti působnosti EPR** pro vybrané textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuv.
- K definování výrobků, které budou zahrnuty do systému EPR byly použity **kódy zboží dle kombinované nomenklatury (KN) ze společného celního sazebníku EU**.
- Část 1: „Textilní výrobky pro domácnost a oděvy a oděvní doplňky z textilu pro použití v domácnosti nebo jiné účely, pokud jsou tyto výrobky svou povahou a složením podobné výrobkům pro použití v domácnosti, které spadají do oblasti působnosti článku 22a.“
- Část 2: „Obuv a oděvy a oděvní doplňky pro použití v domácnosti nebo jiné účely, pokud jsou tyto výrobky svou povahou a složením podobné výrobkům pro použití v domácnosti, jejichž hlavní složkou není textil, které spadají do oblasti působnosti článku 22a.“

Příloha IVc – vymezení výrobků

Část 1

Kód KN	Popis
61 – všechny kódy uvedené v této kapitole	Oděvy a oděvní doplňky, pletené nebo háčkované
62 – všechny kódy uvedené v této kapitole	Oděvy a oděvní doplňky, jiné než pletené nebo háčkované
6301	Přikrývky a plédy (kromě podpoložky 6301 10 00)
6302	Ložní prádlo, stolní prádlo, toaletní prádlo a kuchyňské prádlo
6303	Záclony (včetně závěsů) a vnitřní rolety; záclonky nebo postelové drapérie
6304	Ostatní bytové textilie, kromě výrobků čísla 9404
6309	Obnošené oděvy a jiné použité výrobky
6504	Klobouky a jiné pokrývky hlavy, splétané nebo zhotovené spojením pásků z jakéhokoliv materiálu, též podšívané nebo zdobené
6505	Klobouky a jiné pokrývky hlavy, pletené nebo háčkované nebo zhotovené z krajek, plsti nebo jiných textilních materiálů, v metráži (ne však v pásech), též podšívané nebo zdobené; sítky na vlasy z jakéhokoliv materiálu, též podšívané nebo zdobené

Příloha IVc – vymezení výrobků

Část 2

Kód KN	Popis
4203	Oděvy a oděvní doplňky z přírodní nebo kompozitní usně (jiné než obuv a pokrývky hlavy a jejich části a součástí a výrobky uvedené v kapitole 95, jako například chrániče holení, šermířské masky)
6401	Nepromokavá obuv se zevní podešví a se svrškem z kaučuku nebo z plastů, jejíž svršek není k podešví připevněn ani s ní spojen šitím, přinýtováním, přibitím hřebíčky, přišroubováním, přibitím kolíky nebo podobným způsobem
Kód KN	Popis
6402	Ostatní obuv se zevní podešví a svrškem z kaučuku nebo plastů
6403	Obuv se zevní podešví z kaučuku, plastů, usně nebo kompozitní usně a se svrškem z usně
6404	Obuv se zevní podešví z kaučuku, plastů, usně nebo kompozitní usně a se svrškem z textilních materiálů
6405	Ostatní obuv"

Důležité termíny

- Revize směrnice vstoupila v platnost 16. 10. 2025.
- Lhůta pro transpozici směrnice do vnitrostátní legislativy je stanovena na 20 měsíců od jejího vstupu v platnost, tedy do 17. června 2027.
- Spuštění EPR systému je stanoveno nejpozději do 30 měsíců od vstupu v platnost, tedy do 17. dubna 2028.
- Výjimka pro podniky, které zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrat a bilanční suma nepřesahuje 2 mil. EUR – aplikace článků 22a, 22b, 22c a 22d od 17. dubna 2029.

Transpozice v ČR

- **Transpozice** v ČR primárně do **zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností + další právní předpisy v případě potřeby (zákon o odpadech)**.
- **Zákon č. 542/2020 Sb. – samostatná část k oblasti textilu a obuvi.**
- Předpokládaný termín zahájení legislativního procesu – **2Q 2026**.
- Předpokládaný legislativní proces – **2026**.
- Změny prováděcích právních předpisů – registrace výrobců, reporting.

Transpozice v ČR

- **Oblasti k řešení:**

- definice,
- kolektivní systém – struktura, založení, forma,
- povinné kolektivní plnění,
- proces registrace výrobců a registr výrobců,
- sběrná síť,
- ohlašovací povinnosti,
- kontrolní kompetence a sankce.

Využití obecných ustanovení zákona o výrobcích s ukončenou životností.

Závěr

- Revize směrnice o odpadech v oblasti rozšířené odpovědnosti výrobců textilu a obuvi publikována - 2025/1892.
- Termín transpozice – 17. června 2027.
- Spuštění EPR systému na úrovni ČR – nejpozději 17. dubna 2028.
- Transpozice prostřednictvím zákona o výrobcích s ukončenou životností.
- Zahájení legislativního procesu – 2Q 2026.

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi